ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การคำเนินงานสู่การเป็นชุมชนส่งเสริมสุขภาพของชุมชน บ้านป่าปี<u>้</u>อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางสาวอัจฉราภรณ์ ปัญโญใหญ่

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมสุขภาพ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ มนัส ยอดกำ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยการนำรูปแบบกระบวนการสู่การเป็นองค์กร ส่งเสริมสุขภาพมาใช้ในกระบวนการคำเนินงานสู่การเป็นชุมชนส่งเสริมสุขภาพของชุมชนบ้านป่าปี อำเภอบ้านชิ จังหวัดคำพูนโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้คนในชุมชนมีความรู้และตระหนักถึงการ สร้างเสริมสุขภาพของตนเอง เพื่อปรับกระบวนทัศน์ในเรื่องชุมชนส่งเสริมสุขภาพ และเพื่อจัดทำ แผนงานในการคำเนินงานเพื่อเป็นชุมชนสร้างเสริมสุขภาพ โดยได้ทำการวิจัยดังนี้คือ การศึกษา วิเคราะห์ชุมชนเพื่อหาปัญหา ความต้องการและศักยภาพของชุมชน เพื่อการปรับเปลี่ยนกระบวน ทัศน์ และใช้เทคนิคของกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการสร้างอนาคตร่วมกัน (F.S.C, Future Search Conference) เป็นเครื่องมือ ในการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ในกระบวนการวางแผน การตัดสินใจและการพัฒนาชุมชนส่งเสริมสุขภาพ วิธีการเก็บรวบรวม ข้อมูล โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ข้อมูลที่ได้มา จะได้รับการตรวจสอบความสมบูรณ์ แยกแยะเป็นหมวดหมู่ วิเคราะห์และนำเสนอโดยการบรรยาย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

 ผลของกระบวนการดำเนินงานทำให้คนในชุมชนเกิดความรู้และความตระหนักถึง การสนร้างเสริมสุขภาพของตนเอง เกิดทักษะในกระบวนการคิด การวิเคราะห์ มีการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนถ่ายทอดข้อมูลในระหว่างกันและกัน จนนำไปสู่การตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ไข ปัญหาชุมชนร่วมกัน รวมทั้งการพึ่งตนเองในการดูแลสุขภาพ

การปรับกระบวนทัศน์ในเรื่องชุมชนส่งเสริมสุขภาพ ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้
เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ที่มุ่งเน้นสุขภาพของประชากรหรือชุมชน ทำให้มีความเข้าใจ
ที่ถูกต้องในเรื่องสุขภาพและกระบวนการดำเนินงานชุมชนส่งเสริมสุขภาพ

 จากการนำกระบวนการสู่การเป็นองค์กรส่งเสริมสุขภาพในชุมชนบ้านป่าปี้ หมู่ที่ 17 อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน จนได้จัดทำและนำโครงการไปปฏิบัติในรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพ จำนวน 8 โครงการ และโครงการดังกล่าวเป็นแนวการส่งเสริมสุขภาพ โดยส่งเสริมให้ประชาชน ทุกระดับมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจ สร้างกระแสการมีส่วนร่วมคิด ร่วมรับผิดชอบ ของชุมชนด้วยตนเอง ซึ่งเป็นรูปแบบของ การพัฒนาสู่การเป็นชุมชนส่งเสริมสุขภาพ

4. เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ พบว่าชุมชนได้ดำเนินการต่างๆ ดังนี้ คือ มีแผนงานด้านสุขภาพ มีกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน มีกองทุนสร้างสุขภาพ มีนโยบายด้านสุขภาพ และมีการจัด สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ จึงสรุปได้ว่าในอนาคตอันใกล้เมื่อแผนงานต่างๆเหล่านี้ลงสู่การปฏิบัติ ชุมชนแห่งนี้จะเข้าสู่การเป็นชุมชนส่งเสริมสุขภาพ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved Thesis TitleProcedure to Health-promoting Community of Ban Pa Pi, Banthi
District, Lamphun ProvinceAuthorMiss Atcharaporn PunyoyaiDegreeMaster of Education (Health Promotion)

Thesis Advisor

Assoc. Prof. Manus Yodcome

ABSTRACT

This action research was done by applying the HPSP (Health Promotion Setting Process) as the procedure to health-promoting community of Ban Pa Pi, Banthi district, Lamphun province. The objectives were as follows: 1.To help the participants gain knowledge and awareness in health promotion on their own. 2. To change the participants' perspective (Paradigm shift) in a health-promoting community. 3. To set up plans and projects to help promote health in the community study and analysis to find out the problems, needs and communities potential for the paradigm shift. Future Search Conference the participants was used as a tool for a participation method among stakeholders in the planning process, decision making and development of a health-promoting community. Data was collected through observation and informal interviews. Collected data was checked for completeness, grouped according to relevant issues, analyzed and descriptively presented.

The findings of the research revealed that:

1. Outcomes of the F.S.C. process were that the participants have a gained knowledge and awareness in health promotion. They developed thinking and analytical skills through the sharing and swapping of information throughout the community. This process helps them in making decision and coming together to solve health problems on their own.. 2. Regarding to changing the participants' perspective on a healthy community. Every segment of the community has learned about the new concept of a health-promoting method that emphasizes health of the members and community. They understood correctly about health and the processes of healthy community.

3. The procedure to health-promoting community of Ban Pa Pi, Banthi District, Lamphun Province made the participants was able to create 8 plans of action. These are health promotion plans to promote people and every level to be united in action and spirits, to build the movement in cooperative thinking and responsible for the community by their own; the is the pattern of developing to community-based health promotion.

4. When the research project has finished, Ban Pa Pi, community be able to set up plans and projects that helped promote health in the community, the various health promotion activities, community health fund, build healthy policy and create supportive environment. We can concluded that when these plans and projects' were implemented the community will be entered to the health-promoting community.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved